

Wintercrime

Spannende verhalenbundel

Copyright © 2011, Tineke Beishuizen, Claudia Biegel, Aefke ten Hagen, Corine Hartman, Carla de Jong, Xenia Kasper, Nicolette Knobbe, Kortsmit & Lotz, Isa Maron, Ariane Meijer, Griselda Molemans, Patricia Snel, Judith Visser, Joyce Willemse
Copyright © 2011 Nederlandstalige uitgave: Uitgeverij Mistral/FMB uitgevers, Amsterdam

Omslagontwerp: Baqup
Omslagbeeld: [volgt]

Mistral is een imprint van FMB uitgevers bv

ISBN 978 90 499 5307 2
NUR 305

Deze elektronische uitgave is gebaseerd op de eerste druk, 2011.

www.uitgeverijmistral.nl
www.twitter.com/Mistral_boeken

Meer weten over onze boeken? Schrijf je in voor de nieuwsbrief op www.uitgeverijmistral.nl

Inhoud

Isa Maron – *Vers geluk*

Carla de Jong – *Held zonder huis*

Xenia Kasper – *Geflambeerd voor Kerstmis*

Claudia Biegel – *Nachtwake in de sneeuw*

Tineke Beishuizen – *Door de zee genomen*

Corine Hartman – *Een zwarte dag*

Patricia Snel – *Matteo*

Judith Visser – *Vuurwerk*

Kortsmit & Lotz – *Eindpunt*

Joyce Willemse – *Stoepje vegen*

Ariane Meijer – *Crisisrecept*

Nicolette Knobbe – *Haakje sluiten*

Aefke ten Hagen – *Wraakvlak*

Griselda Molemans – *Stilte na de storm*

Vers geluk

Isa Maron

Hij sluit zijn ogen en probeert de beelden levend te maken met felle kleuren, geluid, geur. Een tijdlang gebeurt er niets. Haar gezicht blijft vaag. Even ziet hij duidelijk de spleet tussen haar borsten, maar net als hij zijn hand uitstrekt, is het lekkers weer verdwenen. Johan Wiersen heeft een leeftijd gekregen waarbij alles te lang geleden is. De afstand tussen de man die hij is en de man die hij was, wordt te groot. Hij moet dieper nadenken, beter zijn best doen. Het zachte ruisen van de avondjurk – hoort hij het? Het is zijde, glimmende zijde.

Het touw schuurt over de balk, het sisal kraakt. De vrouw test de sterkte met haar gewicht. Ze hangt uit alle macht, tot ze beseft dat ze nooit zal winnen. Dan begint ze te kermen. Ze is niet boos meer, wel bang. Het geluid benadrukt haar vrouwelijkheid, dat ze van glas is en dat hij haar kan breken wanneer hij wil. Hij torent boven haar uit, laat zijn vingers over de rode striemen op de teerblanke huid glijden en staart haar aan. Hij hoort de briesende ademhaling en kijkt in de opengesperde ogen. Dat is wat hij nodig heeft. Als een drug. Dan is ze weg.

Hij knijpt zijn ogen harder dicht, trekt zijn gelaat in duizend rimpels, maar hij ziet niets meer, het heerlijke gevoel is weggesleten, verbleekt. Hij slaat met zijn vuist op tafel. De theelepel springt op en valt rinkelend terug in de koffiemok. Hij vloekt.

Het leven is ongemerkt een eindeloze herhaling van bloedeloze zetten geworden. Een brei van koffiedrinken, rondscharrelen, naar bed gaan en weer opstaan. Als er niet snel iets gebeurt, iets wat zijn zintuigen met geweld loswrikt, de adrenaline in één klap ontsteekt en zijn hartslag laat vlammen, dan kan hij net zo goed ophouden met ademen. Hij opent zijn ogen.

Hij zit aan de keukentafel, zijn ene hand gebald naast de koffiemok, de linkerhand rustend tussen de vlekken op zijn broek. Kaarsrecht zit hij en hij staart uit het raam. Regen in waterland. Het zal eens niet. Straks weer door de modder om de varkens hun voer te geven. Eieren rapen bij de kippen. Het oude brood breken. Een hand graan strooien.

Hij probeert te negeren dat hij oud wordt, maar elke keer als hij beweegt wordt hij eraan herinnerd. Hij is als een deur die alleen met moeite opengeduwde kan worden, die niet goed meer sluit en piept en kraakt in zijn voegen. Hij loopt krom, alsof hij een juk over zijn schouders draagt waaraan grote, volle emmers water hangen. Hij kan geen stap meer zetten

die groter is dan dertig centimeter. Meisjespasjes neemt hij. Ballet. Het is allemaal zo belachelijk.

Tegenwoordig zit hij alleen nog in de keuken, waar het altijd warm is en waar hij achter de deur een bed heeft neergezet. Zodra hij door het huis zwerft bedenkt hij dat hij eigenlijk de zitmeubels moet laten bekleden, de verdorde planten weg moet gooien, de gordijnen open moet trekken. Hij durft nergens meer aan te komen. Alles verpulvert, net als zijn herinneringen.

Zijn eerste, daarvan weet hij nog wel iets. Ook van de laatste zijn de beelden nog redelijk helder. Zo lang geleden is het niet. Vijftien jaar. Eenzeventig was hij toen, fit en vitaal, vergeleken met nu. Toen kon hij het nog: jagen, doden, bewerken. Een mager straaltje herinneringen, dat is wat rest van al die vrouwen, van al die moeite die hij heeft gedaan. Een mager straaltje heldere herinneringen en een brij met onduidelijke brokstukken, prut waar hij niets meer aan heeft.

Hij ademt diep in, neemt de laatste slok koude koffie en duwt zichzelf aan tafel en stoelzitting omhoog. De beesten. Hij kan het net zo goed nu doen en dan loopt hij daarna even naar beneden.

Het was niet de eerste keer dat ze uitgelachen werd, daarom zou de wraak zo zoet zijn. Nomi Nieuwenhuis verdringt de herinnering aan de vergadering van de voorgaande avond, strekt haar rug en kijkt naar de vrouw die de subsidies uitdeelt. Zij weet al wat de beslissing is, maar rekt het moment, laat merken wie hier de baas is. Nomi probeert onbewogen te kijken, een tikje vriendelijk, een haast onzichtbaar beetje stuurs. Vastberaden zijn, dat helpt. Het liefst zou ze door het kantoor stampvoeten en schreeuwen hoe belangrijk het geld is voor haar project, om daarna smekend op de grond te vallen, huilend en sputterend. We kunnen iets goeds doen, zou ze nogmaals willen zeggen. Ze houdt haar mond en glimlacht flauw. Alles is allemaal al gezegd. Het is zelfs al besloten. De ambtenaar moet de beslissing alleen nog aan haar meedelen.

De vrouw laat haar pen tussen duim en wijsvinger heen en weer zwaaien. De punt van de ballpoint komt tegen haar ringvinger, waar een blauw vlekje ontstaat.

‘Je bent toch wel beschikbaar voor een interview?’ vraagt ze plompverloren. ‘We maken een speciale nieuwbrief.’

‘Vanzelfsprekend.’ Ze probeert nonchalant te kijken, alsof ze elke week een interview geeft.

‘Het zou fijn zijn als er dan meteen wat resultaten te melden zijn,’ vervolgt de ambtenaar. ‘Dus misschien kun je het tempo van de eerste fase iets opschroeven.’

Natuurlijk. Eerst maanden doen over het nemen van een beslissing en vervolgens binnen twee weken een succesverhaal willen. Betekent dit nou dat het geld aan haar is toegekend?

‘Ik zal ervoor zorgen.’ Ze hoopt dat de vrouw haar onzekerheid niet hoort. Zwak zijn past niet bij de nieuwe Nomi, de Nomi die zelf het heft in handen neemt en niet langer de speelbal van haar omgeving is; de Nomi met geld van de erfenis op de bank. *Fuck you money* noemde haar broer het.

Ze schraapt haar keel, vouwt haar handen ineen en gaat iets voorover zitten. Als dit lukt gaat ze er niets over zeggen. De groep bekijkt het maar. Ze doet het gewoon alleen. Eén, twee, denkt ze. Nu gaat het gebeuren. Als de vrouw nee zegt dan neemt ze ontslag en gaat ze vrijwilligerswerk doen bij de orang-oetangs. Als het ja wordt, dan gaat ze een dag in de week minder werken om haar plannen hier in Nederland uit te voeren. Ineens lijkt weggaan veel eenvoudiger.

De ambtenaar zet haar handtekening onder de documenten, die al een halfuur op tafel liggen. ‘En dan te bedenken dat ik een vreselijke hekel heb aan muizen,’ zegt ze en ze steekt Nomi de papieren toe. ‘Walgelijke beesten.’

Eenmaal buiten versnelt Nomi haar pas. Er is een subsidie toegekend aan een project dat alleen in haar gedachten bestaat en is uitgegroeid is tot een Grote en Goede Daad. Nu moet ze over twee weken al resultaten hebben; resultaten waarover het stadsdeel wil opscheppen, met de hele wereld als publiek. Snel loopt ze naar de V&D en koopt een grote aardbeienyoghurtdrink. Met het rietje in haar mond slentert ze terug naar haar auto. Het beste kan ze maar meteen actie ondernemen. Bidden dat hij akkoord gaat. Ze heeft hem gezien toen ze op de loer lag. Met haar fotocamera met telelens lag ze op de dijk, uren en uren, totdat ze de bewijzen had. Een morsig oud mannetje is het. Krom. Ze heeft wat navraag in de buurt gedaan, maar niemand kent hem goed.

De klompen waar Johan Wietsen op loopt voldoen prima. Hij gebruikt ze voor buiten. Binnen loopt hij op leren instappers die onverslijtbaar lijken. Als zijn vlees en botten tot stof zijn vergaan, liggen de slippers waarschijnlijk nog jarenlang ergens koppig op een vuilnisbelt. Zo hoort het, vindt hij. De mens is vergankelijk. Het is de wereld die houvast moet geven door langer te bestaan.

Hij schuifelt op zijn klompen door de blubber. De kippen lopen al nerveus heen en weer langs het gaas. Vroeger schudde hij met het graanblik om ze nog zenuwachtiger te maken. Dan nam het gekakel toe. Voor de deur van de ren stond hij dan even te wachten om de beesten te bekijken. Gek hoog opgetrokken poten en vreemd schokkende nekken. *Geef het dan, leken ze te roepen, waarom laat je ons lijden?*

Tegenwoordig heeft hij geen tijd om de kippen te pesten. Hij moet zich concentreren op zijn tred, vooral als het buiten zo nat en glad is. Hij opent de ren en zonder omhaal gooit hij het blik leeg op de modderige grond. Hij klapt het deksel van de bak omhoog en haalt de eieren uit de legnesten, vlijt ze voorzichtig in het lege blik. Zes stuks. Beetje karig, ook al is het herfst en leggen ze straks helemaal niet meer. Morgen maar een van de oude, lege kippen slachten. Soep, daar heeft hij best trek in.

Hij schuifelt terug naar het huis. Zijn klompen trekken twee parallelle sporen op het erf. Hij kijkt niet om zich heen, negeert de schuurdeur die heen en weer klappert, let niet op het onkruid dat overal tussendoor kruipt en hier en daar een halve meter hoog staat. Hij kijkt niet omhoog naar de gevel waarvan het hout kaal is geworden door gebrek aan zorg. Hij merkt het verval om hem heen niet doordat de verrotting al heel lang en uiterst traag gaande is.

In het smalle halletje aan de achterkant van het huis twijfelt hij even. De warme keuken lonkt. Hij heeft de hele middag nog niets gegeten en voelt zich slap, maar de gedachte aan een bord vla trekt hem niet. Hij kan een ei bakken, maar dat is meteen weer zoveel werk. Hij heeft nergens energie voor. Hij kijkt de gang in, naar de kelderdeur. Dat is beter. Even naar zijn schatten.

Hij stapt de keuken binnen, negeert zijn maag en zet het blik met eieren op tafel. Hij schopt zijn klompen uit en zet ze bij de houtkachel die al jaren niet meer brandt. Hij houdt van rituelen, ook al dienen ze nergens meer toe. Hij stapt in zijn slippers en loopt naar de kelderdeur.

Eigenlijk zou hij deze deur op slot moeten houden, vierentwintig uur per dag, maar er komt bijna nooit iemand op zijn boerderij. Ze komen zelfs de meters niet meer opnemen sinds hij de getallen op een kaartje moet schrijven en opsturen. Goed zo. Weer een pottenkijker minder. Alleen de bezorger van de supermarkt komt hier eens per maand. Een aardige jongeman. Een ander zou hem nors noemen, maar Johan houdt van mensen met een zakelijke, koele houding. Aardappels brengt hij, en diepvriesvlees, groente in blik, mayonaise, appelmoes, koffie, thee. De jongen brengt de doos tot in de keuken, neemt het geld in

ontvangst en verlaat hem met een korte knik. Hij maakt godzijndank geen flauwe praatjes over het weer of de politiek.

Johan trekt de dunne kelderdeur open en zoekt met zijn hand naar het touwtje van het licht. Zonder te kijken vindt hij het. Hij pakt de leuning van de stenen trap stevig beet en begint aan zijn langzame afdaling. Vroeger vloog hij met twee treden tegelijk naar beneden. Soms sprong hij zelfs over de laatste vier treden heen. Hij was de baas. Hij is nog steeds de baas. Maar zelfs hier, in zijn schatkamer, bij zijn jachttrofeeën, slaat het verval toe. De planken zijn doorgebogen, de kleuren vaal geworden.

In de kelderruimte is het licht gedempt. Alleen de glazen containers op de planken langs de wand zijn van onderaf fel verlicht. Hij laat zich met een zucht in de gerieflijke fauteuil vallen. Dat de kelder naar schimmel ruikt en dat de stoel vochtig is, merkt hij niet.

Hij sluit zijn ogen. De gedachten die nog bij de kippen zijn – de vraag welke hij morgen zal slachten, de dikke grijze of de grote zwarte – zijn overwegingen over vergankelijkheid en meterstanden – die moeten allemaal stoppen. Hij wil hier zijn. Alleen hier. Helemaal.

De eerste of de laatste, welke herinnering zal hij nemen? De blonde of de zwartharige? De blauwe of de bruine ogen? Hij kiest voor de eerste. De mooiste. Blond. Blauw. Voordat hij zijn ogen opendoet, probeert hij terug te gaan in de tijd. Achtentwintig was hij. Jarenlang had het gebroeid, als een veenbrand, onder de oppervlakte, totdat er een moment kwam dat de korst te dun werd en de vlammen opleefden, onhoudbaar.

Die eerste keer was hij nog erg onhandig. Een studente was het, en ze was niet zomaar met hem meegegaan. Hij had haar in de wagen moeten duwen en ze had zich fel verzet. Gevochten. Daar moet hij allemaal niet aan denken. Dat is het niet waar hij zijn voldoening van krijgt. Hij probeert haar voor zich te zien. Lang en slank was ze, welgevormd, met brede heupen en prachtige volle borsten. Haar armen omhoog bijeen gebonden. Haar mond gekneveld. Niet dat iemand haar kon horen, maar hij had een hekel aan geschreeuw. Gepiep, dat was fijner. Vooral in combinatie met die opengesperde ogen. Groot van angst. Blauw, zo blauw dat je er kopje-onder in kon gaan. Toen hij klaar was, stond hij voor haar, met zijn hoofd tegen haar voorhoofd en hij keek haar aan, verloor zich in die zee van blauw en angst, die zee waar hij de baas was, heer en meester over eb en vloed en over huizenhoge stormen, hij keek en keek in het eindeloze blauw tot hij al zijn vragen beantwoord zag en het moment kwam, het moment waar het allemaal om draaide en hij het leven langzaam uit de zee weg zag trekken. De golven werden kalm. De wind ging liggen. Het geruis stierf weg. Stille.

Zonder zijn ogen te openen is Johan Wietsen gaan staan, heeft exact vier kleine passen naar voren gedaan, zijn handen voor zich uit gestoken, totdat ze de plank raakten, totdat hij het koele glas troostend tegen zijn voorhoofd voelde. Nu opent hij zijn ogen en kijkt haar aan. Daar is ze, nog altijd blauw. Hij hijgt en tot zijn geluk voelt hij een erectie in zijn broek, een warme en heerlijke sensatie waar hij steeds harder zijn best voor moet doen. Dan schalt indringend de bel van de voordeur als een alarm door het huis.

Nomi weet alles van de boerderij. Dat hij in 1780 is gebouwd, dat er altijd veeboeren hebben gewoond, dat het bedrijf in 1985 is opgeheven, dat de boerderij bewoond wordt door een man alleen, niet getrouwd, nooit geweest ook. Kinderloos. Op de kadastrale tekening staat het hoofgebouw en een schuur, maar zo te zien is er in de loop der jaren het een en ander bijgebouwd, en weer ingestort. Nu ze dichterbij staat en meer oog heeft voor de gebouwen dan voor de beesten die er huizen, ziet ze pas in wat voor erbarmelijke staat alles verkeert. Dat het nog overeind staat is een wonder. Ze drukt nogmaals op de bel. Dit gaat lukken. De gedachte dat ze de verantwoordelijkheid nooit alleen kan dragen duwt ze hardhandig van zich af. Niets mee te maken. Stuur in eigen hand. Recht op je doel af.

Achter de gesloten voordeur hoort ze geschuifel. 'Ja?'

Moet ze nu door de dichte deur heen praten? Hoe kan ze hem overtuigen als hij haar niet eens wil zien?

'Meneer? Mag ik even binnenkomen? Kan ik...'

Even is het stil. Ze weet niet wat ze moet zeggen. Is hij weggegaan?

'Meneer?'

In de auto heeft ze geoefend. Gloedvolle, sprankelende argumenten heeft ze. En als die hem niet overtuigen, dan kan ze over het geld beginnen. De subsidie. Desnoods, heeft ze bedacht, kan ze met haar eigen geld de boerderij van hem kopen. Buiten wonen, midden in de weilanden, maar toch zo dichtbij de stad, dat spreekt haar aan. En de oude man zal vast opgelucht zijn dat hij de boerderij kan verlaten. Een plek in een verzorgingshuis, niet meer hoeven koken, opruimen, wassen, een beetje aanspraak – dat moet hij toch willen? Nu staat ze hier en ze heeft geen idee wat ze moet zeggen. Het verval beneemt haar de adem. Ineens weet ze zeker dat deze man totaal geen compassie heeft voor zielige dieren. Beschermde soort of niet, hij zal haar uitlachen.

Met een schok vliegt de voordeur open. De oude man – ouder dan ze had verwacht, maar ook groter – kijkt haar verwachtingsvol aan.

Nog geen twee minuten geleden stond hij in de vale, inmiddels bijna witte irissen van zijn eerste te staren en nu staat ze stralend voor hem, klein en blond, met levende blauwe ogen. Zijn hartslag versnelt en zijn hersenen werken ineens op volle kracht. Ze zijn hem daarboven voor de verandering weer eens goed gezind.

‘Wat is er, lieverd?’ vraagt hij. *Lieverd*, dat zei zijn moeder vroeger altijd. Daar kreeg hij zelf een raar gevoel van, maar hij had gemerkt dat het bij veel mensen goed werkte. Ze worden er zachter van, toegankelijker. Je kunt meer bereiken als je iemand een lieverd vindt.

‘O,’ zegt ze. ‘Goedemiddag, meneer. Ik ben Nomi. Nomi Nieuwenhuis. Ik zou u iets willen vragen.’

Hij lacht op zijn aardigste manier. ‘Wil je niet even binnenkomen?’ vraagt hij. ‘Een kopje thee?’

Het meisje kijkt opgelucht. ‘Graag.’

Lichtvoetig stapt ze de gang in. Bijna pakt hij haar vast omdat hij denkt dat ze weg zal zweven, zo sierlijk en teer is ze. Hij sluit de deur achter haar, geeft met zijn knie een duw tegen het ruwe hout, zodat de kromgetrokken planken in de weerbarstige sponning vallen. Misschien moet hij die deur eens een beetje bijschaven, een laag verf geven. Hij grinnikt. Zie je wel, zijn fantasie slaat meteen op hol, zijn sappen beginnen te stromen, hij krijgt weer energie.

‘Linksaf,’ zegt hij iets te hard. Hij schraapt zijn keel. ‘Daar staat de elektrische kachel lekker hoog,’ zegt hij met een zachte, beetje bibberige stem. Waar heeft hij de chloroform gelaten? In de gootsteenkast waarschijnlijk. Gewoon waar die altijd stond.

‘U woont hier vast al heel lang,’ zegt ze.

‘Mijn hele leven. Nooit de behoefte gehad om ergens anders naartoe te gaan.’

‘Bent u als boer geïnteresseerd in de natuur?’

Wat moet hij daar nou op antwoorden? Zijn vader, die had een zakelijk belang in de koeien gesteld. Die was altijd achter te vinden, bij de beesten in de stal of in de wei. Moeder kwam daar nooit. Die weigerde een stap de verkeerde kant op te zetten. Ze bleef in het voorhuis of liep het erf over, nooit de schuren of de wei in. Over het kiezelpad liep ze – toen het nog wit was – de dijk op, naar het dorp. Hij had altijd meer naar zijn moeder getrokken dan naar zijn vader.

‘Zelf lijkt het me fantastisch,’ zegt ze zonder zijn antwoord af te wachten, ‘om zo dicht bij de natuur te leven.’

Ze begint te vertellen over een of ander project met apen. En over een soort wegen – *ecoduct*, zegt ze, en *corridor* – voor edelherten die nu aangelegd worden op de Veluwe. Hij

luistert niet goed en concentreert zich op het plan dat zich in zijn hoofd aan het vormen is. Hij giet water in de ketel, opent het gootsteenkastje en haalt de chloroform van achter de fles allesreiniger vandaan. Steels zet hij het glazen flesje achter de ijzeren bus met theezakjes. Hij opent het bovenkastje. Oervervelend dat hij maar één mok heeft. Toen moeder overleed heeft hij alles wat hij niet nodig had weggegooid. Hij pakt een theedoek, zet een glas water voor zichzelf op tafel, pakt zijn mok en spoelt die om. Het wicht is nog steeds over dieren aan het praten. Beschermden dieren. Eikelmuis, zegt ze dat nou? Eikelmuisen? Of neemt ze hem in de maling? Er is weleens een makelaar langs geweest die hem met een hele berg smoesjes uit zijn huis had willen praten. Moeizaam schroeft hij de dop van het flesje en giet wat van de inhoud op de stof.

‘Het is een beschermd soort. Uiterst zeldzaam in heel Europa,’ zegt ze. ‘Normaal worden ze alleen in Limburg waargenomen, dus dit is heel bijzonder.’ Ze knikt hem hoopvol toe. ‘Begrijpt u?’

Hij glimlacht en zet de mok op tafel.

‘Vandaar,’ vervolgt ze, ‘dat ik een subsidie heb gekregen om een beschermd leefomgeving voor de diertjes te maken. Hier op de boerderij.’

Hij steekt de doek naar haar uit en ze beweegt zich automatisch iets naar achteren.

‘Maar als u dat liever heeft kan ik de boerderij ook van u kopen.’

Zie je wel. Ze ziet er schattig uit, maar het is gewoon zo’n inhalig stadskind.

‘Of een deel...’

Hij hoeft de doek maar heel kort tegen haar gezicht te duwen. Voor de zekerheid houdt hij het verdovende middel nog een tijdje bij haar neus en haar mond. Langzaam zakt ze opzij.

Er is iets vreemds met haar mond. Haar lippen voelen gebarsten en ze probeert die te bevochtigen, maar haar tong lijkt drie keer zo groot als normaal. Ze wil slikken, maar haar keel is te droog. Heeft ze gedronken? Heeft ze gisteren in haar eentje twee flessen wijn opgezopen? Ineens herinnert ze zich de subsidie. Het is gelukt. Geen reden om verdriet weg te zuipen. Maar er was toch ook geen feestje? Langzaam draait ze haar hoofd weg van het kussen en ze probeert frisse lucht in te ademen. Het stinkt hier. Het ruikt naar nat wasgoed dat te lang heeft gelegen. Haar oogleden voelen opgezwollen en vallen vanzelf weer dicht. *Kom op, wakker worden. ’s Avonds een meid, ’s ochtends een meid.* Jezus.

Het is heel vreemd stil in huis. Zeker het raam vergeten open te zetten. Normaal hoor je het bonken en rinkelen van de tram. Het voorbysuizen van auto’s. Stemmen. Er zijn geen stemmen. Helemaal geen stemmen. Ineens bekruipt haar een beklemmend gevoel. Alsof het

de ochtend is na mama's dood. Dat je wakker wordt met een zware klont in je buik. Niet perse verdriet, eerder een soort braaksel.

Rechtop gaan zitten lukt niet en plotseling dringt het tot haar door dat haar handen aan elkaar zijn gebonden. Achter haar rug. Ze schreeuwt en probeert rechtop te gaan zitten. Met geweld houdt ze haar ogen open. Ze vloekt om wakker te blijven, alert te worden. Shit, shit, shit. Wat is dit? Ze schudt haar hoofd, kijkt om zich heen en herkent onmiddellijk de smerige keuken. De boerderij. Het project. Heeft ze hem verteld over de subsidie? Die boer wil het geld. Dat oude mannetje? Wil hij haar beroven? In godsnaam.

'Hé!' Haar stem protesteert. Ze klinkt schor. 'Hé!'

Niks.

Ze kucht, gooit haar benen over de rand van het bed en gaat rechtop zitten. Die boer moet begrijpen dat die vijftigduizend euro niet gewoon op haar bankrekening staat. Er is een startbedrag van tienduizend en de rest krijgt ze pas later. Heeft ze het bedrag genoemd? Nee, toch? Wat wil hij er trouwens mee?

'Meneer? Hallo?'

Misschien is schreeuwen niet verstandig. Ze moet zo snel mogelijk weg zien te komen. Als het nou niet om geld gaat? Maar kom op, zeg, die man is in de tachtig. Die gaat haar toch niet verkrachten of zo? Dat bestaat toch niet? Een hoogbejaarde verkrachter, een opgedroogde kinderlokker? Doe normaal. Is er een leeftijd waarboven een misdadiger geen misdadiger meer is? Waarop zijn gedrag verandert? Zijn verlangen?

De keukendeur vliegt open.

'Ben je er weer?' zegt hij.

Ze is sneller bijgekomen dan hij had verwacht. Ze ziet er verward uit. Eerlijk gezegd is hij zelf ook verward. Altijd hadden ze mooie jurken aan, maar deze draagt een broek, zo'n modern geval van spijkerstof. Zijn moeder haatte spijkerstof. Zij liep er altijd bij alsof het zondag was. Goed, vroeger was zijn jachtterrein de schouwburg of de opera, maar nu heeft hij niets te kiezen. Het moet maar.

Ze zit rechtop op het bed, haar armen achter haar rug gebonden waardoor haar schouders naar achteren worden getrokken en ze onbewust haar borsten mooi vooruit duwt. Het liefst wil hij haar meteen mee naar beneden nemen, maar hij twijfelt of hij niet eerst wat moet eten. Dit keer gaat hij het heel lang laten duren. Zo lang mogelijk. Vroeger deed hij het weleens te snel. Toen maakt dat niet uit omdat hij meteen een andere kon gaan halen. Nu niet. Dit is zijn laatste kans op vers geluk.

‘Ik heb het geld niet,’ zegt ze. ‘De subsidie is wel toegekend, maar ik krijg het pas als ik facturen kan overleggen.’

Geld? Facturen? Waar heeft ze het over? Met zijn rug tegen het aanrecht staat hij te twifelen wat hij zal doen en ineens begrijpt hij dat ze naar de kelder moet. Zo snel mogelijk. Hij grijpt haar bij haar lange blonde haren en trekt haar overeind. Zijn kracht verbaast hem.

‘Au!’ Ze is boos. Nu al. Normaal zijn ze aanvankelijk bang, niet boos.

‘Lopen,’ zegt hij. ‘De gang in, die deur door.’

Hij geeft haar een zetje naar voren. Ze zet een stap, en nog een en dan ineens zet ze het op een lopen naar de voordeur. Hij grinnikt. Ze draait zich om en trekt aan de deurnop, terwijl ze hem met grote ogen aankijkt.

‘Die deur klemt,’ zegt hij. Hij zet de kelderdeur vast open. ‘Hier gaan we heen. Hier naar beneden.’

Even staat ze stil en dan rent de jonge vrouw op hem af.

Maar ze is geen partij, ook al is hij zesentachtig. Ze is te klein, te licht en hij is veel te ervaren. Met een simpele armbeweging grijpt hij haar bovenarm en hij duwt haar het gat van de keldertrap in. Ze wankelt en valt naar beneden.

Haar verslepen en aan de haak omhoog takelen gaat een stuk moeilijker. Nu merkt hij toch dat hij achteruit gaat. Het kleine beetje kracht dat door haar onverwachte komst is losgekomen is op. Hij gaat in de stoel zitten en kijkt hijgend naar zijn kunstwerk. Het is nog niet af. Die kleren moeten maar uit. Een T-shirt en een spijkerbroek – afschuwelijk. Eerst iets eten, een eitje bakken, dan die kleren lossnijden en even boven kijken. Hij weet zeker dat hij alle kleding van zijn moeder heeft weggegooid, maar je weet het nooit. Misschien ligt er nog ergens een rokje.

Haar hoofd doet pijn. De rechterkant van haar gezicht gloeit; vooral vlak bij haar oor lijkt haar schedel beurs. Haar armen zijn strak omhoog getrokken, ze staat op haar tenen. Het is pikdonker in de kelder. Tenminste, ze neemt aan dat ze in de kelder is. Het laatste wat ze zich herinnert is dat ze viel.

Dus het gaat hem niet om het geld. Of toch wel? Het kan zijn dat hij haar niet gelooft. Dat hij toch verwacht dat ze het op de bank heeft staan. Ze kan hem een bedrag beloven. Ze heeft zelf geld. Dan zegt ze gewoon dat het de subsidie is. Goed idee, dat gaat ze doen.

Ze trekt zich op aan het touw en voelt meteen hoe sterk het is. Ze hoort het kraken, maar breken zit er niet in. Nog een keer spant ze haar protesterende armspieren, komt iets omhoog en dan is de kracht uit haar biceps verdwenen. In haar portemonnee zit het pasje van

de sportschool. Ze heeft het al een halfjaar niet gebruikt. Wild schudt ze haar lijf heen en weer, uit pure paniek, ze probeert haar polsen los te wurmen, trekt zo hard dat ze de huid kapot voelt gaan – niets helpt. Ze vloekt. Dwingt zichzelf rustig te worden, na te denken.

Wat zijn haar mogelijkheden? Schreeuwen. Hopen dat iemand je hoort. Ja ja, hier in de *middle of nowhere*, in de polder, in het drassige waterland, op een boerderij aan een doodlopende weg. De laatste boerderij ook nog. Hier komt nooit iemand. Nog steeds ziet ze niks. Ze had verwacht dat haar ogen aan de duisternis zouden wennen, maar er is hier geen straaltje licht. Ze probeert iets naar links en naar rechts te bewegen, iets naar voren en naar achteren, maar doordat ze op haar tenen staat komt ze niet ver. Ze steekt haar benen uit en voelt of er iets staat. Niets. Hangt ze in een kale ruimte? Een smerige, vochtige, lege kelder?

‘Godverdomme,’ vloekt ze. ‘Shit, shit, shit.’

Niemand weet waar ze is. Over tien dagen is het interview gepland. Om elf uur ’s ochtends. Over tien dagen. Anderhalve week.

Hij heeft het ineens druk. De glazen pot heeft hij afgewassen en gedroogd, net als het keukenmes dat hij het liefst gebruikt. De formaline heeft hij al beneden gezet. Hij is nog lang niet aan haar ogen toe, maar hij kan zich niet inhouden. Het idee is te aanlokkelijk, het geheel is te mooi om waar te zijn. Straks gebeurt er nog iets waardoor het allemaal mislukt. Wordt ze hem afgenomen. Gaat zijn feestje niet door en heeft hij geen verse ogen om weer jaren in te kunnen staren. Hij kan trouwens de ijzeren staafjes niet vinden. Bloedirritant. Weer loopt hij naar boven, naar zijn oude kamer, om te gaan zoeken, want hij weet zeker dat hij er nog een paar heeft.

De beslissing om te stoppen heeft hij heel abrupt genomen. Moeder was de week ervoor begraven. Hij had een hele mooie uitgekozen. Als eerbetoon. Een brunette met lang golvend haar en een rode zijden jurk. In een opwelling was hij naar de winkel gegaan en had een tiara gekocht, zo’n plastic ding met glitterende kralen, net echt. Toen hij de winkel uit stapte stond er een ouder echtpaar bij zijn bus. Van binnenuit kwam gebonk.

‘Kolerehond,’ had hij gemopperd. ‘Moet zeker pissen.’

Hij was hard weggescheurd, de mensen verbaasd achterlatend.

De volgende dag stonden de kranten vol van de vermissing van een societyfiguur. Hij had het abonnement van zijn moeder op *De Telegraaf* afgezegd. En toen de berichtgeving op televisie ook lang nadat de vrouw dood was, aanhield, had hij zijn tv op de vuilnishoop gegooid. Hij werd er nerveus van. Hij had weleens gelezen dat er seriemoordenaars waren die het leuk vonden een spel met de politie te spelen. Zij genoten van de angst van het grote

publiek, de commotie in de media, maar zo werkte het niet bij hem. Het ging hem alleen om zijn eigen beleving, in de kelder, met zijn schat. De wereld kon hem gestolen worden.

Hij trekt de lades van de oude eiken meubelen open. Hij doorzoekt zijn kledingkast, zelfs de bovenste planken en eindelijk, als hij de hoop al bijna opgegeven heeft, vindt hij een pakje vettig papier waarin de ijzeren staafjes gerold zijn, op een plank in de inbouwkast. Stom, had hij kunnen weten.

Op de gang op de eerste verdieping staat hij stil. Dan neemt hij een beslissing, gaat zijn moeders slaapkamer binnen en trekt de vitrage van de rails. Uit de keuken pakt hij de pot en het mes en loopt voorzichtig de keldertrap af. Hij heeft dan wel nieuwe energie, maar zijn gevoel voor evenwicht is niet meer wat het was en ook is hij zijn voeten niet altijd de baas. Tree voor tree, licht tegen de muur leunend, loopt hij naar beneden. Een stap of twee naar links en hij voelt het tafeltje tegen zijn heup. Zacht zet hij de spullen neer en dan tast hij naar de lichtknop.

Het licht is zo fel dat ze compleet verblind is. Ze knijpt haar ogen dicht, probeert door een kleine kier te kijken en ziet zijn silhouet door de kelder bewegen. De vloer is kaal, smerig. Instinctief draait ze haar hoofd weg van het felle licht aan haar linkerkant. Naast haar staat een luie stoel. Het donkerbruine leer heeft glimmende, bijna zwarte plekken op de ingezakte zitting en op de armleningen.

Ze ziet iets beter nu. Hij staat bij een tafeltje naast de trap en stalt spulletjes uit. Een glazen pot, een rol papier, een mes. Ze slikt. Dan draait ze haar hoofd naar links en houdt haar adem in. Op drie lange planken over de hele breedte van de muur, staan hoge glazen potten. Ze worden van onderen en achteren verlicht zodat de vloeistof in de potten goed te zien is, net als de ogen die erin staan. Ogen, twee per pot, op ijzeren staafjes. Een wand vol doden staart haar met lege blik aan. Het oogwit is verkleurd, gelig. Het bruin, grijs en blauw is verbleekt. Sommige pupillen zijn grijs geworden. Ze hapt naar adem. Haar maag trekt samen en ze voelt de aardbeishake van eerder die ochtend omhoog komen. Verbijsterd kijkt ze naar de oude man.

‘Het gaat niet om geld,’ zegt hij zacht. ‘Kleine dwaas.’ Vertederd schudt hij zijn hoofd. ‘Natuurlijk gaat het niet om geld. Mijn schatten zijn onbetaalbaar.’ Hij kijkt naar de potten langs de muur. Met twee kleine pasjes schuifelt hij naar ze toe en hij wijst op het kaartje, waarop met zwierige blauwe letters een naam staat.

‘Dit is Maria,’ zegt hij. ‘Ze ging naar *Madame Butterfly*. Maria Verkerk was gek op opera. Toen ze stierf had ik een aria opgezet.’

Hij zet een stap naar voren en streelt het glas van de volgende container. 'Jennifer was eigenlijk nog te jong. De jongste die ik ooit meegenomen heb. Ik heb het werk afgemaakt, maar het voelde niet goed. Daarna heb ik nooit meer een jong meisje meegenomen. Jennifer Hooink was de enige.'

Die naam kent ze. Een televisieprogramma over vermiste mensen behandelde ook oude zaken en Jennifer was er een van geweest. Ze had de aflevering gekeken met haar moeder. De moeder van het meisje werd geïnterviewd, en toen ze in huilen uitbarstte had haar eigen moeder het verdriet weggewuifd en gezegd dat ze dan maar goed op haar kind had moeten letten. Kijk nou, mam, denkt Nomi, kijk mij nou hangen. Je zult vast zeggen dat jij mij altijd behoed hebt voor dit soort dingen. Geweldige jij. Nog geen vier maanden ben ik weg, zul je zeggen, en zie wat er gebeurt.

'Anne, Merel en Ellen.' Hij wijst ze aan. 'Helen, Janneke en Alie. Brechtje. Samantha.' Ineens is hij stil. 'Het is goed dat ik het opgeschreven heb.'

Abrupt draait hij zich om, loopt naar de tafel en komt met het mes in zijn hand op haar af.

'Niet doen,' piept ze. Dit mag niet. Het kan niet. Het is niet echt, ze droomt. Een nachtmerrie. Ze probeert van hem weg te komen, maar het touw geeft niets mee; een paar centimeter kan ze naar achteren, dat is alles.

Hij zet de punt van het mes op haar hals en kijkt haar aan.

Is dit het? Is dit het moment? Gaat ze zo eindigen, als een beest aan een touw, afgeslacht in een kelder? Ze wil wegstijgen, maar het lukt niet. Gebiologeerd staart ze hem aan, alsof ze hem met haar blik zeggen wil dat hij dit niet kan doen, dat hij het recht niet heeft. Ze opent haar mond om iets te zeggen en dan duwt hij het mes met kracht naar beneden.

Het T-shirt is gemakkelijk open te snijden. De bh is iets taaier, maar het lukt om het bovenlichaam te ontbloten. Ze is prachtig. Schoon en wit. Hier een daar een lieflijk bruin stipje. Haar tepels wijzen recht naar voren, naar hem, alsof hij magnetisch is. Hij steekt zijn tong uit en likt de lucht, voelt de lichte welving, de kleine bobbel die in de huid ontstaan, hij ontbloot zijn tanden en stelt zich voor hoe hij bijt, o, zo zachtjes, maar bijt. Hij zucht.

Niet doen. Niet doen. Niet doen. Hou je in. Straks. Niet alles meteen opeten, maar langzaam, genieten. *Bewaar het lekkerste voor het laatst.* Hij grijpt het mes steviger vast en snijdt haar broekspijpen open. Hijgend, van inspanning en van opwindning.

Ze is bloot en hij gaat in zijn stoel zitten. Een erectie was een bijzonderheid, maar nu loopt hij al de hele tijd met een stijve pik. Zijn kleine grote vriend is terug, goddank.

Langzaam wrijft hij over zijn broek. Wat nu? Wat zal hij eens kiezen van alle dingen waar hij zich op verheugt?

‘Mijn eerste deed er niet lang over om te sterven,’ zegt hij ineens. De enorme behoefte om haar over al die andere vrouwen te vertellen overvalt hem. Nooit eerder heeft hij die drang gehad. Ze moet weten dat ze deel uit maakt van een jarenlange traditie, dat het niet zomaar iets is. ‘Ik was onhandig.’ Peinzend staart hij in haar ogen. ‘Dat was jammer.’

Ze kermt en piept, schudt haar hoofd. Wat kan ze anders? Hij heeft haar mond dichtgeplakt met grijze tape.

‘Als ik eerlijk ben heeft het me altijd verbaasd dat ik nooit gepakt ben,’ zegt hij. ‘Ik lette wel op, maar het had net zo goed fout kunnen gaan.’

Hij zwijgt even.

‘Mijn moeder had een hele kast vol avondjurken,’ zegt hij. ‘Ze kwam nooit achter. Niet in de stallen. Niet in de schuur. Niet in de kelder. Haar aandacht was gericht op de voordeur. Niet op wat er binnenkwam, maar op hoe je naar buiten kon.’

Hij gaat voorover zitten, de ellebogen op de knieën, zijn voorhoofd tussen zijn vingers.

‘Nu ligt ze op Zorgvliet,’ zegt hij.

Moeizaam duwt hij zich omhoog en hij grist de vitrage van de tafel. Ze probeert zich weg te draaien, maar het lukt hem toch de doorzichtige stof om haar middel te knopen. Zachtjes strijkt hij de plooiën glad. Zo mooi. Sierlijk. Kwetsbaar. En helemaal van hem. Hij weet best dat het idee om hier heel erg lang over te doen onzin is. Dat lukt nooit. Hij voelt zich net als bij Lorraine, de eerste.

‘Nomi,’ zegt hij. ‘Mooie naam. Nomi Nieuwenhuis.’

Hij pakt het mes van de tafel, waar het naast een stralend wit kaartje ligt. Zonder te aarzelen loopt hij op haar af en zo langzaam als hij kan snijdt hij de huid boven haar linkerborst open. Sierlijk wijken de wondranden van elkaar. De rozerode binnenkant krult naar buiten. Een felrode, eenzame druppel stroomt tergend langzaam naar haar tepel.

Hij schrikt zich dood als voor de tweede keer die dag de bel gaat.

Hij is naar boven gestommeld. Dit is de kans. Nu moet het gebeuren. Ze probeert te schreeuwen maar het enige geluid dat ze maakt is een zacht gekerm. Als hij de kelderdeur dicht heeft gedaan zal niemand haar horen.

Stampen op de grond lukt niet. Ze probeert heen en weer te zwaaien en tegen de muur te bonken, maar haar tenen maken amper geluid tegen de vochtige wand. Ze draait snuivend rond, op zoek naar... iets... iets dat geluid maakt... iets dat kapot kan. Twee seconden twijfelt

ze. Mag ze dit doen? Ze staart in de ogen van Jennifer Hooink. Een meisje nog maar, argeloos, zoals zij is – was. Nomi tuit haar mond en dan knipoogt ze naar Jennifer. Ze begrijpt het, daar is ze zeker van.

Op haar tenen loopt ze zo ver mogelijk naar achteren, zet af, zwaait, schommelt, zet af, komt hoger, verder, en nog een beetje, afzetten, nog hoger; het touw kraakt, de haak piept, ze kan erbij. Met een harde trap schopt ze de plank van Jennifer van de staanders. Glas klettert hard op de grond, het water spat alle kanten op, de ogen stuiteren over de vloer.

Nomi kijkt weg, wil de verwoesting niet zien. Een verstikkende geur van verrotting en chemische middelen hangt in de lucht. Als ze het lawaai daarboven in vredesnaam maar gehoord hebben. Als de vreemde stank maar tot boven in de keuken komt. *Ik ben hier, hier beneden.* Ze hoort stemmen. Hoog. Van boosheid? Van angst? *Kom hierheen. Hierheen en red me.* Voetstappen op de stenen trap. Een jongeman. De bezorger van de supermarkt, ze herkent het logo op zijn trui. *Dank u, dank u, godzijdank.*

Onder aan de trap staat de jongen hijgend stil. Hij bekijkt de situatie. Het meisje piept en spert haar ogen open. Ze schudt haar hoofd heftig heen en weer. Johan grijpt de leuning en stap voor stap laat hij zich naar beneden vallen, naar de ravage in zijn schatkamer, de plasjes water op de grond, de stukjes marmer die hij in de glazen containers heeft gestopt om het verzuren tegen te gaan, de ijzeren stangen waar zijn trofeeën op schitterden. De stank is overweldigend. Zijn neus en zijn mond prikken. Overal liggen ogen. Vieze vaalwitte bollen zijn het. Vruchten. Hij bukt en pakt er een op. Met een schok beseft hij dat hij niet weet van wie het oog is. Het lijkt wel van glas, het is keihard geworden.

Snikkend haalt Johan adem. Al het werk. Zijn dames. Naar het gevang moeten is niet wat hij vreest. Daar is hij nooit bang voor geweest. Maar de eenzaamheid. Zijn schatjes niet in de buurt hebben. Niet in hun mooie ogen kunnen kijken. Ondenkbaar. Ineens stoomt er een woede door hem heen die hij al jaren niet gevoeld heeft. Teef. Vieze vuile... Met een snelle handbeweging grist hij het mes van tafel. Ze gaat eraan. Meteen. Hoe durft ze? Hoe kan ze?

Altijd die kolerevijven die denken dat ze beter zijn dan hij, die hem uitlachen en minderwaardig vinden. Hij ziet het hoofd van zijn moeder. De neusgaten naar hem toegericht. Haar ogen hoog verheven, zo ver mogelijk van hem af. *Jij bent niets,* zegt ze. *Jij hoort achter, in de stal, bij je vader.* Hij zet een stap naar voren en het meisje deinst terug, heft haar hoofd, kruipt zo ver mogelijk van hem weg. Zijn vingers klemmen zich om het handvat van het mes. Met één stoot kan hij... Met één uithaal...

Nu het moment daar is staat ze doodstil en staart hem aan. Ze kan niet geloven dat het zo zal gaan. Waarom doet die jongen niets? Hij staat daar maar in de vrolijk gekleurde fleecetrui van de supermarkt waar hij werkt, terwijl hij toch weet dat het zo niet moet, dat dit niet goed is en dat hij haar moet helpen. *Help me dan. Pak het mes, duw hem weg.*

Maak me los.

Laat me gaan.

De oude man komt met opengesperde ogen op haar af, het mes voor zich uit, de scherpe punt als een speer op haar gericht. Ze begint te huilen. Vanzelf. Waarom doet niemand wat? Waarom komt de politie niet binnenstormen? In films worden de slachtoffers op het laatste moment altijd gered. Altijd.

Ze ziet de knokkels van de oude hand wit worden. De ogen van de man zoeken haar lijf af. Zijn blik blijft op haar borsten hangen, op haar navel, dan glijdt hij omhoog, naar haar hals, naar haar mond, haar ogen. De tranen stromen warm langs haar wangen. Ze kriebelen in haar hals, precies waar hij het mes neerzet. Langs haar benen lopen straaltjes warm vocht.

‘Nee,’ zegt de jongen.

Beheerst reikt hij naar de hand van de oude man. Hij laat los. Het mes valt op de grond.

Ze huilt nog harder. *Dank u, dank u.* Haar hele lichaam trilt en schokt. Snot druipt uit haar neus en ze voelt een dikke laag slijm zich verzamelen in haar keel. Zie je wel dat ze geen mislukking is? Geen sukkel die zich zo maar laat vangen? Ik ben sterk, zegt ze tegen zichzelf. Ik kan ook geluk hebben. *Godzijdank. Maak me nu maar los.* Ze wordt een heel klein beetje rustiger.

‘Niet doen,’ zegt de jongen zacht. Zijn stem is warm. Nu pas ziet ze dat hij knap is. Wat bleek, en die idiote trui staat hem helemaal niet, maar zijn ogen zijn vriendelijk.

De oude man draait zich langzaam om en ze kijken elkaar aan.

‘Niet zo snel,’ zegt de jongen. ‘We hebben alle tijd.’

Isa Maron debuteerde in 2008 met Passiespel, dat werd uitgeroepen tot de Beste Nederlandse Vrouwenthriller. In 2010 verschenen de thrillers Verboden verleden en Vrij zwemmen. Daarnaast schreef Isa mee aan de bundels Verrassing! En Quillerz. Recent verscheen haar vierde thriller, Schaduwkant.